

Sygn. akt I C 708/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia S.R. Agata Kłosińska

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamil Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko K. L. primo voto M.

o zapłatę kwoty 16.203,84 zł

1. zasądza od pozwanej K. L. primo voto M. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 16.203,84 zł (szesnaście tysięcy dwieście trzy złote osiemdziesiąt cztery grosze) wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 14.737,89 zł (czternaście tysięcy siedemset trzydzieści siedem złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;
2. oddala wniosek pozwanej K. L. primo voto M. o rozłożenie zasądzonej należności na raty;
3. wyrokowi w punkcie 1 (pierwszym) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
4. nie obciąża pozwanej K. L. primo voto M. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W..

Sygn. akt I C 708/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 czerwca 2016 roku skierowanym do Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od K. M. kwoty 16.203,84 zł z odsetkami umownymi od kwoty 14.737,89 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu to jest od dnia 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 203 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzone roszczenie wynika z niewywiązania się przez pozwaną ze zobowiązania określonego umową kredytową nr (...) zawartą pomiędzy stronami w dniu 11 czerwca 2015 roku. Pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty pozwana nie uczyniła zadość żądaniu powoda.

/pozew, k. 2-3/

W dniu 26 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt VI Nc-e 915894/16, w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości.

/nakaz zapłaty, k. 4 odwrot, postanowienie w przedmiocie sprostowania z dnia 26 lipca 2016 roku, k. 5 odwrot - 6/

W dniu 12 sierpnia 2016 roku K. M. wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. W uzasadnieniu powołała się na swoją sytuację rodzinną i majątkową i wniosła o rozłożenie zasądzonego świadczenia na miesięczne raty w wysokości 200 zł.

/pismo zatytułowane „odwołanie” k. 7, 7 odwrot, k. 84, 84 odwrot/

Postanowieniem z dnia 15 września 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin Zachód w L. VI Wydział Cywilny stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

/postanowienie, k. 11 odwrot/

W piśmie z dnia 5 stycznia 2017 roku pełnomocnik strony powodowej poparł powództwo w całości i doprecyzował je w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 16.203,84 zł z odsetkami umownymi od kwoty 14.737,89 zł według stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP nie wyższymi jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu to jest od dnia 3 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa dla M. M. (2) i A. Z. w wysokości 2 x 17 zł oraz opłaty w kwocie 7,38 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty notarialnej od uwierzytelnionego pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pisma w zakresie żądania powódki co do rozłożenia świadczenia na raty pełnomocnik powoda uznał żądanie pozwanej za nieudowodnione w myśl art. 6 k.c.

/pismo procesowe z dnia 5 stycznia 2017 roku, k. 18-24/

Na rozprawie w dniu 31 marca 2017 roku pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia z powodem umowy kredytu, z której wynika roszczenie dochodzone pozwem, nie kwestionowała też wysokości dochodzonego roszczenia. Nadto pozwana złożyła oświadczenie o uznaniu długu. Oświadczenie w tym przedmiocie pozwana podtrzymała po pouczeniu ją przez Przewodniczącą o skutkach prawnych uznania powództwa. Pozwana podtrzymała wniosek o rozłożenie należności na raty, płatne miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota 500 zł. W imieniu strony powodowej nikt się nie stawił, pełnomocnik A. Z. została o terminie powiadomiona.

/protokół rozprawy z dnia 31 marca 2017 roku – zapis na płycie CD k. 92 adnotacja 00:00:28-00:09:14, 00:11:34-00:18:22/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 czerwca 2015 roku K. M. zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu o numerze BG/KR-O- (...) na kwotę 14.985 zł. Kredyt w kwocie 13.500 zł był przeznaczony na cel operacyjny i kwota ta została pozwanej wypłacona. Bank pobrał prowizję za udzielenie kredytu w kwocie 1.485 zł. Kredyt miał być spłacany ratalnie, w równych ratach miesięcznych przez okres 48 miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty. Pozwana zobowiązana była do spłaty raty kredytu do 14 dnia każdego miesiąca kalendarzowego. Oprocentowanie kredytu było stałe i w dniu sporządzenia umowy kredytu wynosiło 10,00%. W myśl § 5 ust 6 części ogólnych umowy w przypadku nie spłacenia przez pozwaną w terminie wierzytelności po upływie okresu wypowiedzenia umowy niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego Bank miał prawo naliczać odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP.

W myśl § 8 ust 1 lit b umowy Bank miał prawo wypowiedzieć umowę w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec Banku w szczególności w przypadku gdy kredytobiorca zalegał w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłacił zaległości w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania.

/umowa kredytu „Kredyt obrotowy – operacyjny ratalny” nr BG/KR-O- (...), k. 37-39/

W dniu 11 czerwca 2015 roku pozwana złożyła w (...) Bank S.A. dyspozycje uruchomienia środków do umowy kredytu. Na podstawie powyższej dyspozycji (...) Bank S.A. w dniu 12 czerwca 2015 roku wypłacił pozwanej kwotę udzielonego kredytu – 13.500 zł - pomniejszoną o pobraną prowizję.

/dyspozycja uruchomienia środków, k. 54, dyspozycja uruchomienia środków, k. 55/

Pozwana na poczet spłaty udzielonego kredytu dokonała tylko jednej wpłaty w dniu 14 lipca 2015 roku w wysokości 380,31 zł, a następnie zaprzestała spłaty kredytu.

/bezsporne, w tym wyciąg nr (...) z dnia 3 stycznia 2017 roku, k. 56-58, historia wpłat k. 62, raport k. 63-65/

Z uwagi na brak spłaty kwoty kredytu powód wzywał pozwaną do spłaty zadłużenia.

/monit – informacja o zaległości, k. 60, ostateczne wezwanie do zapłaty, k. 61/

Pismem z dnia 10 grudnia 2015 roku powód wypowiedział pozwanej przedmiotową umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia wzywając pozwaną do spłaty zadłużenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

/wypowiedzenie umowy kredytu z dnia 10 grudnia 2015 roku, k. 40 i k. 43, koperta k. 41 i k. 44 potwierdzenie odbioru, k. 42 i k. 45/

Pismem z dnia 27 kwietnia 2016 roku powód ponownie wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty zadłużenia.

/wezwanie do zapłaty z dnia 27 kwietnia 2016 roku, k. 46 i k. 49, koperta, k. 47 i k. 50, potwierdzenie odbioru, k. 48 i k. 51/

Zadłużenie pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy kredytu na dzień 3 czerwca 2016 roku wynosi łącznie 16.203,84 zł i obejmuje kwotę 14.737,89 zł z tytułu zaległego kapitału, kwotę 766,72 zł tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od dnia 15 lipca 2015 roku do dnia 31 stycznia 2016 roku, kwotę 539,23 zł tytułem odsetek od należności przeterminowanych naliczonych za okres od dnia 14 sierpnia 2015 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku, oraz kwotę 160 zł tytułem kosztów wezwań do zapłaty z dnia 31 sierpnia, 21 września, 19 października 2015 roku oraz z dnia 27 kwietnia 2016 roku.

/bezsporne w tym wyciąg nr (...) z dnia 3 stycznia 2017 roku, k. 56-58, historia odsetek, k. 59, historia wpłat, k. 62, raport, k. 63-65, wyciąg z ksiąg banku, k. 52/

Pozwana wraz z dzieckiem utrzymuje się ze świadczenia 500 + oraz alimentów w kwocie 600 zł. K. L. nie pozostaje w stosunku zatrudnienia. Prowadzi własną działalność gospodarczą, która na chwilę obecną nie przynosi zysków. W grudniu 2016 roku pozwana zakończyła umowę stażową z uwagi na częste nieobecności w pracy spowodowane koniecznością opieki nad dzieckiem. Pozwana mieszka w prywatnym mieszkaniu za odstępny w wysokości 4.000 zł w uiszczeniu, których pomógł jej ojciec. Pozwana ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania, koszty opłat za

przedszkole dziecka, wyżywienie i ubranie. Łączny miesięczny koszt utrzymania pozwanej i dziecka to 1.000 zł. Koszt utrzymania mieszkania wynosi około 800-1000 zł. na miesiąc. Pozwanej finansowo pomaga siostra.

/zeznania pozwanej – protokół rozprawy z dnia 31 marca 2017 roku – zapis na płycie CD k. 92 adnotacja 00:11:34-00:16:36/

Pozwana aktualnie nosi nazwisko L..

/bezsporne, także wydruk z (...), k. 72-74, oświadczenie pozwanej - protokół rozprawy z dnia 31 marca 2017 roku – zapis na płycie CD k. 92 adnotacja 00:01:07, k. 89/

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W niniejszym postępowaniu strona powodowa dochodziła od pozwanej kwoty wynikającej z niespłaconego w całości zobowiązania kredytowego wynikającego z umowy kredytu nr BG/KR-O- (...) zawartej pomiędzy stronami w dniu 11 czerwca 2015 roku wraz o umownymi odsetkami i kosztami procesu.

Pozwana na rozprawie w dniu 31 marca 2017 roku nie kwestionowała wysokości dochodzonego pozwem roszczenia i uznała powództwo w całości wnosząc o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty płatne miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota 500 zł.

Na podstawie art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznaje się, iż ocena dopuszczalności uznania powództwa winna nastąpić co do zasady jedynie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Uznając powództwo pozwany przyznaje zasadności nie tylko żądania powoda, ale również wszystkich przytoczonych przez niego okoliczności faktycznych. Uznanie powództwa obejmuje swą dyspozycją wyrażenie zgody na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (tak orzeczenie SN z 28.10.1976 r., sygn. akt II CRN 232/76, OSNCP 1977 r., nr 5-6, poz. 101, orzeczenie SN z 14.09.1983 r., sygn. akt III CRN 188/83, OSNCP 1984 r., nr 4, poz. 60). Zauważyć należy, iż zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów nie jest rzeczą Sądu badanie tego, czy uznanie powództwa jest zgodne z obiektywnie istniejącym stanem faktycznym – przedmiotowym uznaniem Sąd jest związany. Badanie dopuszczalności uznania powództwa zachodzi dopiero wówczas, gdy z akt sprawy jednoznacznie wynika, że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub ma na celu obejście prawa.

W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie nie zachodziły jakiegokolwiek przesłanki uzasadniające kwestionowanie uznania powództwa przez pozwaną. Okoliczności sprawy w zakresie niezbędnym do oceny uznania były bezsporne. W świetle powyższego Sąd przyjął, iż oświadczenie pozwanej o uznaniu powództwa było skuteczne oraz nie budziło żadnych wątpliwości.

Sąd Rejonowy nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty.

Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje Sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty przysługuje Sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywistym jest przy tym, iż rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile, bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw

wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach.

W realiach przedmiotowej sprawy brak jest jednak podstaw do rozłożenia zasądzonej należności na raty. Już z treści powyżej wskazanego uregulowania wynika, że jest ono stosowane przez sąd fakultatywnie (sąd może), który przez pryzmat okoliczności, na które powołuje się strona chcąc skorzystać z możliwości rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty, dokonuje oceny istnienia bądź nie przesłanki „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”.

Sąd Rejonowy w pełni podziela ugruntowany w orzecznictwie sądów powszechnych pogląd, że ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. akt I ACa 916/13, LEX nr 1416150, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku dnia 31 maja 2012r., sygn. akt I ACa 242/12, LEX nr 1321914).

Za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której zachowanie i sytuacja majątkowa pozwanego pozwalają przypuszczać, że rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty umożliwi i ułatwi dłużnikowi zapłatę.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż sytuacja materialna i osobista pozwanej jest ciężka, jednak w ocenie Sądu Rejonowego nie uzasadnia skorzystania z art. 320 k.p.c.

Powód ma bowiem prawo oczekiwać na spełnienie świadczenia od pozwanej, której deklaracje w tym zakresie są jak na razie całkowicie gołosłowne. Pozwana nie wywiązała się bowiem z terminów spłat określonych w umowie kredytu.

Przy istnieniu, jak ma to miejsce w przedmiotowej sprawie, relatywnie dużego zadłużenia, w odniesieniu do dochodów uzyskiwanych przez pozwaną, K. L. nie wskazała, z jakiego źródła będą pochodziły pieniądze na spłatę proponowanych rat, ani, że jest w stanie płacić należności w ratach. Tym bardziej, iż na chwilę obecną uzyskiwane przez nią dochody pokrywają jedynie w połowie ponoszone koszty utrzymania. Tymczasem rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W niniejszej sprawie pozwana nie przedstawiła jednak w tym względzie żadnych twierdzeń faktycznych ani dowodów.

Nadto proponowany przez pozwaną sposób rozłożenia wierzytelności na raty prowadziłby do tego, że powód uzyska zaspokojenie po kolejnych kilkudziesięciu miesiącach (33 miesiące po 500 zł). Tak długi okres spłaty jest nie do zaakceptowania w sytuacji, gdy powstanie zadłużenia było wynikiem niewywiązywania się pozwanej z warunków umowy zawartej przez niego dobrowolnie, w ramach swobodnego obrotu gospodarczego.

Jedynie na marginesie wypada zauważyć, że nie ma przeszkód do ewentualnego zawarcia przez strony porozumienia dotyczącego spłaty długu w ratach, już po uprawomocnieniu się wyroku.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 Sąd nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd postanowił nie obciążać pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda (punkt 4 sentencji wyroku). Sąd miał tu na uwadze trudną sytuację rodzinną i majątkową pozwanej a także fakt, iż uznała żądanie pozwu co miało miejsce w treści samego sprzeciwu od nakazu zapłaty, w którym K. L. wносиła o rozłożenie świadczenia na raty deklarując przy tym chęć spłaty całości posiadanego zadłużenia. Wskazać również należy, iż strona powodowa jako profesjonalista korzysta ze stałej obsługi prawnej, w związku z tym nie poniosła odrębnych nakładów na prowadzenie procesu w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1971 roku, I PZ 17/71, opubl. OSNCP z 1971 roku, nr 12, poz. 222, z dnia 22 listopada 1972 roku, II CR 458/72, opubl. OSNCP z 1973 roku, Nr 7-8, poz. 139, z dnia 6 grudnia 1973 roku, I PR 456/73, opubl. OSNCP z 1974 roku, Nr 9/74, poz. 154, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 22 sierpnia 1997 roku, sygn. akt I ACz 323/97, publ. OSP 1998 r., Nr 1, poz. 9).

Zważywszy na wysokość dochodów pozwanej, zasądzenie od K. L. na rzecz pozwanego kosztów postępowania w wysokości ponad 5.000 zł, które przewyższają prawie pięciokrotnie wysokość miesięcznego dochodu powódki, prowadziłyby w istocie do pozbawienia jej podstaw egzystencji.